

Nieuwsbrief September 2019

Meldpunt

Vreemdelingendetentie

verzamelt meldingen over de omstandigheden in vreemdelingendetentie.

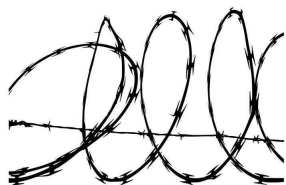
Het doel is om zo meer zicht te krijgen op de detentie-omstandigheden en dit terug te koppelen naar de politiek en media. Daarnaast bieden we hulp bij de opvolging van klachten.

Heeft u een klacht? Bel dan naar **010-7470156**. Vanuit detentie kunt u gratis bellen naar **0800-3388776**.

Volg ons op:

of bezoek onze [website](#).

Onderwerpen

- Ontsnapping
- Uitgezet naar Freetown
- Meneer G. zonder boeien naar ziekenhuis
- Dagenlang opgesloten op hete cel na protest
- Nog minder vrijheid, een uur eerder naar bed
- Artikel rectificatie handboeien
- Niets te verliezen
- 7,5 jaar vast in vreemdelingendetentie
- Bewakers houden barbecue

Ontsnapping

Op woensdag 24 juli is een gedetineerde uit het detentiecentrum Rotterdam ontsnapt. Een dag later, op 25 juli werd het Meldpunt door een gedetineerde uit

detentiecentrum Rotterdam gebeld die vertelde dat er in twee dagen tijd mogelijk twee mensen waren ontsnapt. De avond daarvoor was er een grote zoekactie naar een zoekgeraakte gedetineerde georganiseerd.

In ieder geval één van de twee mogelijke ontsnappingen werd in [meerdere media gepubliceerd](#). Een man zou het detentiecentrum uitgevlucht zijn door zich onder de TBC bus te verstoppen.

De melder vertelde ons ook dat er een dag later nog een gedetineerde uit detentiecentrum Rotterdam zou zijn ontsnapt tijdens een bezoek aan het consulaat. Hierover heeft het detentiecentrum Rotterdam echter niets gepubliceerd. Het Meldpunt heeft niet nagevraagd of deze informatie klopt, echter blijkt uit onderstaande tabel dat er wél een onttrekking plaats heeft gevonden in 2019, bovenop de eerdergenoemde ontvluchting.

Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid Ankie Broekers Knol [beantwoordde](#) de vragen van de PVV over de ontsnapping met de TBC bus uit DCR. Ze kon niet alle vragen beantwoorden omdat ze niet op individuele zaken in wilde gaan, maar overlegde wel onderstaande tabel met het aantal ontsnappingen uit Vreemdelingendetentie per jaar.

	ontvluchtingen	overige onttrekkingen*
2009	3	3
2010	0	4
2011	3	6
2012	0	5
2013	0	2
2014	1	0
2015	0	2
2016	0	0
2017	0	0
2018	0	0
2019 t/m 26.07	1	1
Totaal	8	23

*Vreemdelingen in bewaring mogen niet onbegeleid buiten de inrichting verblijven. De onttrekkingen betreffen derhalve onttrekkingen tijdens vervoer of onttrekkingen tijdens begeleid verblijf buiten de inrichting, bijv. bij een presentatie aan de ambassade, een bezoek aan een aanmeldcentrum of aan een ziekenhuis.

Uitgezet naar Freetown

Meneer O. werd onlangs vanuit detentiecentrum Rotterdam uitgezet naar Freetown, Sierra Leone. Toen meneer O. arriveerde bij het vliegveld van Freetown werd hij geweigerd en weer teruggebracht naar het detentiecentrum Rotterdam. In de maanden daarvoor onderhield het Meldpunt al contact met meneer O. vanwege de geringe aandacht die hij kreeg voor zijn

gezondheidsproblemen.

Meneer O. kon alleen lopen met krukken en had veel pijn. Het Meldpunt hielp hem samen met de organisatie Dokters van de Wereld met het aanvragen van een onderbed-indicatie. Dat houdt in dat iemand vanwege zijn medische situatie het onderste bed van een stapelbed krijgt toegewezen. Ook hielp Dokters van de Wereld hem met het voor hem begrijpelijk maken van zijn medisch dossier.

Ondanks alle inspanningen van zijn advocaat werd meneer O. uiteindelijk na vijf maanden in vreemdelingendetentie op het vliegtuig gezet naar Sierra Leone. Meneer O. belde ons in de weken daarvoor met het bericht dat hij niet geloofde dat ze hem konden uitzetten. De ambassade van Sierra Leone had volgens meneer O. aan hem verteld dat er geen laissez-passer zou worden afgegeven. Toen er door de Nederlandse autoriteiten aangegeven werd dat er wel een laissez-passer was afgegeven, geloofde meneer O. niet dat dit een echt laissez-passer kon zijn.

De vlucht naar Freetown was extreem zwaar voor meneer O. Hij werd vergezeld door drie leden van de Koninklijke Marechaussee en een Nederlandse arts. De medewerkers van de Marechaussee hielpen meneer O. met het bezoeken van het toilet en zorgden ervoor dat hij strekoefeningen kon doen met zijn benen. De medewerkers van de Marechaussee lieten meneer O. weten dat ze hem niet 'fit to fly' vonden.

Na een zes uur lange vlucht via Parijs werd meneer O. op het vliegveld van Sierra Leone de toegang tot dit land ontzegd. De autoriteiten van het vliegveld gaven aan dat het laissez-passer niet klopte. Ook lieten ze weten dat hij wel welkom was geweest als hij zonder Marechaussee was afgereisd naar Freetown.

Meneer O. werd diezelfde dag nog op het vliegtuig terug gezet. Die nacht nog kwam hij terug in het detentiecentrum Rotterdam. Hij bleef daar nog vier weken vastzitten. Twee dagen voor de tweede poging om meneer O. uit te zetten, werd hij uiteindelijk toch vrijgelaten in Nederland. Zes weken later ontving het Meldpunt het fantastische nieuws dat meneer O. een verblijfsvergunning in Nederland heeft gekregen!

Meneer G. zonder boeien naar ziekenhuis

Meneer G. komt al 20 jaar in hetzelfde ziekenhuis en kent daarom veel artsen en patiënten. Meneer is een kwetsbare gedetineerde in vreemdelingendetentie en zit in het detentiecentrum op een speciale extra zorg afdeling. Twee keer op

rij hoefde de kwetsbare meneer G. niet geboeid vervoerd te worden naar zijn afspraak in het ziekenhuis. Meneer G. had namelijk middels een briefje verzocht om zonder boeien naar zijn doktersafspraak te worden gebracht omdat hij niet als crimineel door het ziekenhuis wil lopen. Dit briefje is doorgegeven aan een medewerker van de DV&O; dit is de organisatie die verantwoordelijk is voor het transport van gedetineerden. Het is onduidelijk waarom tijdens het derde bezoek meneer wel geboeid moest worden vervoerd.

Vlak voordat meneer voor de derde keer naar een afspraak in het ziekenhuis door de DV&O vervoerd zou worden, bleek dat meneer G. ondanks zijn bezwaren geboeid zou worden vervoerd. Als meneer het hier niet mee eens was, kon hij volgens de DV&O medewerkers terug gaan naar zijn cel. Om deze reden is meneer terug gegaan naar zijn cel en heeft hij zijn doktersafspraak gemist.

Het is belangrijk dat er altijd een individuele risicoanalyse gemaakt wordt alvorens een gedetineerde vreemdeling vervoerd wordt. Er is niet gebleken of er ten aanzien van meneer G. zo'n individuele risicoanalyse heeft plaats gevonden. Daarnaast heeft meneer tijdens zijn vorige ziekenhuisbezoeken al laten zien dat het niet nodig is om hem geboeid te vervoeren. Het is jammer dat dit tijdens het derde ziekenhuisbezoek ineens wel nodig werd gevonden

Dagenlang opgesloten op hete cel na protest

Op maandag 22 juli vond er in Detentiecentrum Rotterdam een protest plaats waarbij volgens de directie zo'n [60 gedetineerden](#) betrokken waren. Hierop werden alle bewoners van vier afdelingen drie dagen opgesloten op hun cel.

Het protest ontstond op twee luchtplaatsen tegelijkertijd. Tijdens dat protest eisten de gedetineerden een gesprek met de directeur over opheffing van hun bewaring. Het overgrote deel van de gedetineerden in het detentiecentrum Rotterdam was op dat moment binnen. Een groot aantal zag vanuit hun cel wat er beneden op de luchtplaatsen gebeurde. Bewakers wilden het protest beëindigen en vroegen de mannen naar binnen te gaan. Zonder dwang is uiteindelijk iedereen naar binnen gegaan.

De volgende dag, op 23 juli, stond de telefoon bij het Meldpunt roodgloeiend. Alle gedetineerden van de vier afdelingen zaten sinds de avond ervoor opgesloten op hun eigen cel. Buiten was het 34 graden en zij klaagden dat de cellen bloedheet waren. Sommigen belden ons met enige paniek op. Meneer D. vertelde dat hij elke twintig minuten onder de douche stond om zijn hyperventilatie onder controle te houden. De meesten van onze bellers hadden

geen deel uitgemaakt van het protest, sommigen hadden de luchtplaats juist eerder verlaten omdat zij bang waren voor represailles. Toch werden de celdeuren van alle gedetineerden dichtgehouden. De opsluiting werd door velen opgevat als pesterij. Anderen belden meer verontwaardigd omdat er opnieuw groepsgewijs werd gestraft.

De gedetineerden kregen een briefje met ongeveer de volgende tekst:

In verband met een ernstig incident op 22 juli rond 16:45 uur waarbij een groot aantal van u weigerde de luchtplaats te verlaten, hebben wij helaas moeten besluiten om vanaf 22 juli om 18:00 uur het dagprogramma stil te leggen voor onbepaalde tijd. Dit is in het belang van ons aller veiligheid.

De celdeuren bleven dicht tot woensdagavond 24 juli. Op woensdagavond mochten de deuren op de vier afdelingen heel even open, waardoor de gedetineerden een moment op de gang op en neer konden lopen, de luchtplaats en activiteitenruimten bleven uitgesloten.

Buiten detentiecentrum, toch gestraft

Op donderdagochtend 25 juli startte fase 2, de deuren gingen op het normale tijdstip open, echter bleven de deuren 's avonds dicht. Na het weekend kregen de afdelingen om de beurt één uur waarin gedetineerden buiten de cel konden verblijven in de avond. Dit aangepaste programma hield zo'n twee weken aan, in ieder geval tot en met dinsdag 6 augustus.

Meneer B. vertelde aan ons dat hij op dinsdag 23 juli, na het protest van maandag, arriveerde op de binnenkomstafdeling van het detentiecentrum Rotterdam. Hij is toen geplaatst op afdeling I; één van de afdelingen waarvan de celdeuren vanwege het protest gesloten bleven. Meneer B. werd dus meteen gestraft voor een incident dat gebeurde toen hij niet in het detentiecentrum aanwezig was. Het Meldpunt vraagt zich af waarom deze meneer niet op een afdeling kon worden geplaatst met een normaal dagprogramma. Groepsgewijs straffen keuren wij af, het is dan ook nog moeilijker te bevatten dat meneer B. op een gestrafte afdeling werd geplaatst.

Nog minder vrijheid, een uur eerder naar bed

Vorige maand zijn de recreatietijden van het detentiecentrum aangepast. Er is besloten dat de deuren 's avonds een heel uur eerder dicht gaan. Waar de gedetineerden eerst tot 22:30 buiten de cel kon verblijven, gaan de deuren nu om 21:30 uur op slot.

In de vorige nieuwsbrief, van juni 2019, stond een verhaal over meneer T. die een briefje zou hebben ondertekend waarmee hij toestemming gaf om handboeien en een broekstok om te krijgen tijdens zijn bezoek aan het ziekenhuis. Dit vond het Meldpunt merkwaardig en heeft derhalve een brief geschreven naar het detentiecentrum Rotterdam over het handboeienbeleid. Op 5 juli 2019 heeft er naar aanleiding van deze brief een vergadering plaatsgevonden tussen het Meldpunt en het detentiecentrum Rotterdam. Naar aanleiding van deze vergadering volgt dit bericht over hoe het echt zit met de handboeien.

Er worden inderdaad briefjes ondertekend bij de medische dienst in het detentiecentrum Rotterdam waarop de volgende tekst staat: “Ik verklaar hierbij dat ik volledig ben ingelicht door de arts over mijn huidige behandeling en dat ik op de hoogte ben van de noodzaak van de verwijzing naar het ziekenhuis. Ik ga akkoord met de behandeling en de verwijzing naar het ziekenhuis. Alleen zodra er een vermoeden bestaat dat er een transportrisico aanwezig is, zal ik mogelijk met broekstok en boeien vervoerd worden.”

Het detentiecentrum heeft aangegeven deze brief te zullen blijven gebruiken. Het zou namelijk in overeenstemming zijn met hun beleid dat er niet geboeid wordt tenzij er sprake is van een bijzondere situatie waardoor er meer risico's aanwezig zijn. In dat geval worden er handboeien toegepast.

Hoewel het Meldpunt het als positief ervaren heeft om standpunten uit te wisselen over het handboeienbeleid, is het een teleurstelling dat deze brief bestaat en gebruikt wordt. Het Meldpunt ziet het gebruik van handboeien ten aanzien van gedetineerde vreemdelingen als een pijnpunt. Helemaal aangezien deze brief door de DV&O (de organisatie die het transport van gedetineerden regelt) als motief kan worden gebruikt om handboeien toe te passen zonder individuele risicoanalyse. Dit is niet in overeenstemming met de wet en het Meldpunt zal dan ook doorgaan met het indienen van klachten over het gebruik van handboeien.

Niets te verliezen

In de media wordt vaak onterecht gesuggereerd dat vreemdelingen in Nederland niets te verliezen hebben. In [‘DJLzien’](#), een magazine van de DJI, schrijft een medewerker van het detentiecentrum Rotterdam: “Hier zitten mensen die werkelijk niets meer te verliezen hebben”.

Ook op de website van de politie (vraaghetdepolitie.nl) vallen soortgelijke opmerkingen te lezen: “De vreemdelingen verblijven hier illegaal en hebben vaak niets te verliezen”. Het Meldpunt ziet dat vreemdelingen die hier illegaal verblijven, vaak juist veel te verliezen hebben. Vaak wonen deze mensen hier al tientallen jaren en hebben zij hier hun leven opgebouwd, ver weg van het land dat ze achter zich gelaten hebben.

In principe kunnen ongedocumenteerden bijvoorbeeld al door het fietsen

zonder verlichting in vreemdelingendetentie terecht komen. De politie kan ongedocumenteerden dan overdragen aan de vreemdelingenpolitie wanneer blijkt dat ze niet de juiste documenten hebben om in Nederland te verblijven. In vreemdelingendetentie worden mensen vastgehouden in afwachting van hun uitzetting. Echter wordt niet iedereen uitgezet en komt een deel na een aantal maanden weer vrij in Nederland. Sommigen zijn dan hun woning of plek in de opvang kwijt en komen dan op straat terecht.

Ongedocumenteerden hebben moeite met het vinden van onderdak en inkomen. Dat komt onder meer doordat zij geen bankrekening op hun naam kunnen krijgen en omdat ze niet legaal kunnen werken en geen recht op toeslagen of uitkeringen hebben. Het vinden van een woning of werk is daarom niet makkelijk, waardoor ongedocumenteerden zeker veel te verliezen hebben als zij gedetineerd worden met het risico hun woning of baan kwijt te raken.

7,5 jaar vast in vreemdelingendetentie

Het afgelopen halfjaar belde meneer M., die op dat moment in Detentiecentrum Rotterdam verbleef, regelmatig met ons. Meneer M. heeft inmiddels, bij elkaar opgeteld, 7,5 jaar in vreemdelingendetentie doorgebracht. Steeds opnieuw werd M. niet uitgezet en kwam hij weer vrij.

In Nederland kan een ongedocumenteerde maximaal 18 maanden aaneensluitend in vreemdelingendetentie geplaatst worden. De bedoeling is dat de vreemdeling gedurende deze periode uitgezet wordt. Veel van onze bellers worden echter nooit uitgezet. Dit komt onder andere omdat de ambassades van een aantal landen niet zo gemakkelijk een laissez-passer (een eenmalig reisdocument) afgeven. Zonder een laissez-passer kan iemand niet zomaar op het vliegtuig worden gezet.

Na 6 maanden vreemdelingendetentie moet hard worden gemaakt of er nog zicht op uitzetting is. Wanneer dit niet voldoende kan worden gemotiveerd, wordt de bewaring van een ongedocumenteerde opgeheven. De ongedocumenteerde is, wanneer hij wordt vrijgelaten, nog steeds net zo ongedocumenteerd als op het moment dat hij in vreemdelingendetentie ingesloten werd. Wanneer deze persoon opnieuw door de politie staande wordt gehouden, is de kans dus groot dat hij opnieuw in vreemdelingendetentie opgesloten wordt. Dit is precies wat steeds met meneer M. gebeurt.

Meneer M. is tussen 1999 en 2019 in totaal 6 keer in vreemdelingendetentie geplaatst, hij zat bij elkaar opgeteld 7,5 jaar in vreemdelingendetentie vast. Na zo een lange periode van pogingen om een laissez-passer te verkrijgen lijkt het onwaarschijnlijk dat er bij een volgende detentie wel zicht op uitzetting is.

Bewakers houden barbecue

In juli was er sprake van een hittegolf. Het Meldpunt werd gebeld door gedetineerden die meldden dat de celdeuren 2 uur eerder dan normaal dichtgingen. Duidelijk werd dat de bewakers van Detentiecentrum Rotterdam een bedrijfsbarbecue hadden georganiseerd voor alle medewerkers. Ook 's avonds bleven alle celdeuren dicht vanwege het afbouwen van de barbecue. Er was die avond geen capaciteit meer om het luchten te faciliteren. Ter compensatie kregen gedetineerden een flesje AA drank.

Wakes

Bij wakes wordt er 'gewaakt' voor de vreemdelingen in detentie. Er wordt stilgestaan bij deze mensen die zonder papieren achter slot en grendel zitten. Wilt u een wake bijwonen? U kunt contact opnemen met de organisatoren:

Let op! Data kan afwijken wegens feestdagen.

Detentiecentrum Rotterdam

Elke eerste zondag van de maand vindt er een wake vanuit [Stichting Mara](#) plaats om 16:00 – 17:00 uur bij het detentiecentrum in Rotterdam. Voor meer informatie: klik [hier](#).

Detentiecentrum Zeist

Elke eerste zondag van de maand vindt er een wake vanuit de [Raad van Kerken](#) plaats bij het detentiecentrum in Zeist om 16.30 uur. Voor meer informatie: klik [hier](#).

Detentiecentrum Schiphol

Er zijn geen wakes meer bij het detentiecentrum Schiphol. Zo goed als alle vreemdelingen zijn overgeplaatst naar Rotterdam. Enkel voor de eerste twee weken is het mogelijk dat er nog bestuursrechtelijke vreemdelingen in Schiphol verblijven.

Kaartjes schrijven

Denkt u wel eens aan de mensen die in vreemdelingendetentie zitten? Wilt u hen een hart onder de riem steken? Schrijf hen dan een kaartje!

De mensen waar wij mee in contact zijn, zijn heel dankbaar wanneer zij een leuk kaartje ontvangen met een korte tekst erop.

Gelieve de kaartjes in het Nederlands te schrijven.

U hoeft uw kaart niet aan iemand persoonlijk te richten. U kunt ze naar ons sturen en vervolgens sturen wij ze voor u door. Tip: Kies vrolijke kaarten met steunbetuigende tekst.

U kunt uw kaarten naar het volgende adres sturen:

Stichting LOS

TAV Meldpunt Vreemdelingendetentie

Hang 16

3011 GG Rotterdam

Meldpunt Vreemdelingendetentie

Hang 16 - 3011 GG Rotterdam

Tel. 010 747 0156

Tel. vanuit detentie 0800 33 88 77 6

info@meldpuntvreemdelingendetentie.nl

www.meldpuntvreemdelingendetentie.nl

This email was sent to <<E-mail>>

[why did I get this?](#) [unsubscribe from this list](#) [update subscription preferences](#)

Meldpuntvreemdelingendetentie · Hang 16 · Rotterdam, Zh 3011 GG · Netherlands

